

USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl samosoudcem JUDr. Ing. Dušanem Hrabánkem ve věci

navrhovatelů: a. [REDAKCE], narozený dne [REDAKCE]
bytem [REDAKCE]
b. [REDAKCE], narozený dne [REDAKCE]
bytem [REDAKCE]

oba zastoupení advokátem Mgr. Ing. Antonínem Továrkem
sídlem tř. Jaroše 1844/28, 602 00 Brno

za účasti: **Teplárna Strakonice, a.s.**, IČ 60826843
sídlem Komenského 59, 386 43 Strakonice
zastoupená advokátem Mgr. Ing. Martinem Zvěřinou
sídlem Dukelská 456/21, 370 01 České Budějovice

o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady ze dne 29. 5. 2014

takto:

- I. Usnesení valné hromady Teplárny Strakonice, a.s., ze dne 29. 5. 2014, pod bodem 9 pořadu jednání, že zisk společnosti za rok 2013 bude ve výši 8 006 237 Kč převeden na účet nerozděleného zisku, **je neplatné.**
- II. Návrh, aby soud prohlásil neplatným i usnesení předeslané valné hromady, kterým byla část zisku ve výši 1 861 584 Kč přidělena do sociálního fondu společnosti, **se zamítá.**
- III. Společnost Teplárna Strakonice, a.s. **je povinna** zaplatit navrhovatelům na nákladech řízení částku 39 878,20 Kč, do tří dnů od právní moci tohoto usnesení, k rukám Mgr. Ing. Antonína Továrka, advokáta.

Odůvodnění:

1. Navrhovatelé se jako akcionáři společnosti Teplárna Strakonice a.s. (dále jen „společnost“) návrhem podaným dne 29. 8. 2014 domáhali, aby soud vyslovil neplatnost usnesení valné hromady společnosti ze dne 29. 5. 2014 o rozdělení zisku společnosti za rok 2013 ve výši 9 867 821 Kč tak, že 1 861 584 Kč bude přidělena do sociálního fondu a zbývajících 8 006 237 Kč ponecháno na účtu nerozděleného zisku. Namítali zejména, že pozvánka na valnou hromadu neobsahovala zdůvodnění návrhu na rozdělení zisku a napadené usnesení je v rozporu s dobrými mravy, neboť přiděl do rezervního fondu odpovídá 3 % objemu vyplacených mezd a není tak navázán na zisk, nýbrž na růst mezd; navíc přiděl činí 20 % z celého zisku.
2. Ve svém prvním rozhodnutí v projednávané věci ze dne 30. 1. 2015, č.j. 13 Cm 915/2014-86, podepsaný soud konstatoval, že návrh byl podán včas, tj. v tříměsíční lhůtě podle § 259 občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. (dále jen „o. z.“). Po skutkové stránce zjistil, že pozvánka na předmětnou valnou hromadu obsahovala u bodu 6 „Řádná účetní závěrka za rok 2013, návrh na rozdělení zisku“, sdělení představenstva, podle něhož účetní závěrka představuje věrný a poctivý obraz o hospodaření společnosti, a odkaz na webové stránky společnosti, na nichž má být uveřejněna, a u bodu 9 návrh sporného usnesení s odůvodněním, že rozdělení zisku je v působnosti valné hromady a že účetní závěrka byla auditována a přezkoumána dozorcí radou. Na valné hromadě se akcionář [REDAKCE] dotazoval na přiděl do sociálního fondu, načež mu předseda představenstva společnosti odpověděl, že sociální fond takto funguje již 20 let. Bylo schváleno valnou hromadou,

že tvoří 3 % objemu mezd. Sporné usnesení bylo schváleno většinou 97,39 % přítomných hlasů. V čl. 27 stanov společnosti je uvedeno, že společnost vytváří ze zisku sociální fond, přičemž pravidla jeho zřízení, doplnění a použití stanoví valná hromada; v rámci jí stanovených pravidel rozhoduje o použití fondu představenstvo. Mezi účastníky bylo nesporné, že navrhovatelé jsou akcionáři společnosti a že na předmětné valné hromadě nebyli přítomni.

3. Ve věci již rozhodoval Nejvyšší soud, který svým usnesením ze dne 27. 3. 2019, č.j. 27 Cdo 3558/2017-138, zrušil předchozí zamítavá usnesení podepsaného soudu i Vrchního soudu v Praze a věc vrátil podepsanému soudu k dalšímu řízení. Nejvyšší soud zejména:
 - a. odkázal na § 407 odst. 1 písm. f) zákona o obchodních korporacích č. 90/2012 Sb. (dále jen „z. o. k.“), který vyžaduje, aby pozvánka na valnou hromadu akciové společnosti obsahovala také návrh usnesení a jeho zdůvodnění. K tomu dovedl, že *„zdůvodnění pak musí poskytnout akcionářům alespoň základní informace nutné pro posouzení důvodů, pro něž je přijetí usnesení navrhováno. [...] Důvody, pro které je navrhováno přijetí určitého usnesení, by zásadně měly být uvedeny stručně, jasně a výstižně. Ze zdůvodnění by akcionářům mělo být (bez vynaložení nepřiměřeného úsilí a času) zřejmé, proč představenstvo (popř. jiná osoba svolávající valnou hromadu) navrhuje, aby valná hromada o dané záležitosti rozhodla, a proč se tak má stát navrhovaným způsobem. Jeví-li se s ohledem na konkrétní okolnosti jako vhodné či dokonce nezbytné, aby tyto důvody byly rozvedeny podrobněji, lze – obdobně jako v případě návrhů usnesení příkladmo uvedených výše – tyto důvody uvést v textu pozvánky stručně a dále je rozvést v samostatné příloze (jež bude součástí pozvánky a na niž se odkáže v textu pozvánky, v části zdůvodnění návrhu usnesení) [...] Za zdůvodnění návrhu usnesení nelze zpravidla považovat paušální odkaz na rozsáhlé dokumenty obecné povahy, z nichž akcionáři nemohou získat potřebné informace v nezbytném rozsahu bez vynaložení nepřiměřeného úsilí a času. [...] V projednávané věci pozvánka neobsahuje žádné zdůvodnění návrhu usnesení o rozdělení zisku ani neodkazuje na zdůvodnění obsažené v pozvánce uveřejněné na internetových stránkách. Požadavku ustanovení § 407 odst. 1 písm. f) z. o. k. proto neryhovuje. [...] dodatečné vysvětlení nezodpovědného návrhu usnesení poskytnuté akcionářům na valné hromadě – již s ohledem na výše vyložený účel právní úpravy svolání valné hromady a pozvánky – nedostatek náležitostí pozvánky nenapraví. Může však být důvodem pro nevyslovení neplatnosti usnesení valné hromady podle § 260 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“). I v případě porušení § 407 odst. 1 písm. f) z. o. k. je totiž na místě vždy posuzovat, zda s ohledem na okolnosti konkrétního případu nejsou dány důvody, pro které soud nevysloví neplatnost usnesení valné hromady (§ 428 z. o. k. a § 260 o. z.);“*
 - b. dovedl, že *„i po 1. 1. 2014 však platí, že právo podílet se na zisku společnosti je jedním ze základních práv akcionáře (srov. § 256 odst. 1 z. o. k.); vytvoří-li akciová společnost zisk, může valná hromada rozhodnout o tom, že zisk nebude rozdělen mezi akcionáře, pouze z důležitých důvodů a při respektování zájmu zneužití většiny hlasů (§ 212 o. z.) [...] Určují-li stanovy, že zisk či jeho část bude rozdělována mezi jiné osoby než akcionáře (např. mezi členy volených orgánů v podobě tzv. tantiém), je (zpravidla) takové ujednání důležitým důvodem pro to, aby tento zisk či jeho část nebyl rozdělen mezi akcionáře. Totéž platí, určují-li stanovy, že zisk či jeho část budou přidělovány do stanovami zřízeného fondu tvořeného ze zisku. [...] Důležité důvody, pro které představenstvo (popř. jiný svolavatel) navrhuje, aby zisk nebyl rozdělen mezi akcionáře (včetně důvodů, které se podávají ze stanov společnosti), musí být uvedeny v pozvánce na valnou hromadu [srov. § 407 odst. 1 písm. f) z. o. k. a výklad podaný výše]. Promítnuto do poměrů projednávané věci řečené znamená, že pro nerozdělení té části zisku, již valná hromada společností přidělila v souladu se stanovami do sociálního fondu (zřízeného stanovami), byly dány důležité důvody (jež však měly být uvedeny v pozvánce na valnou hromadu). Jde-li o zbývající část vytvořeného zisku, pozvánka v rozporu s § 407 odst. 1 písm. f) z. o. k. žádné důležité důvody pro jeho nerozdělení mezi akcionáře neuvádí; ty se nepodávají ani z dosavadních skutkových zjištění;“*
 - c. k otázce rozporu napadeného usnesení s dobrými mravy dovedl, že *„skutečnosti, v nichž dovolatelé spatřují rozpor usnesení o rozdělení zisku s dobrými mravy (totiž že výše přidělu do sociálního fondu, z něhož jsou poskytována plnění „zaměstnancům a managementu“, není vázána na výši zisku, nýbrž na výši mezd), však samy o sobě rozpor s dobrými mravy nezakládají. Na tom, že se akcionáři rozhodnou v souladu se stanovami podělit o (třeba i významnou) část zisku společnosti se zaměstnanci, nelze bez dalšího shledávat*

nic nemravného. Nemravnost pak nelze automaticky spatřovat ani v tom, že velikost této části se odvíjí od výše mezd, a nikoliv od výše zisku; zásadně je totiž věcí akcionářů, jak velkou část vytvořeného zisku přenechají v souladu se stanovami třetím osobám (např. zaměstnancům);“

- d. v závěru doplnil, že „gramatickým výkladem § 424 odst. 1 z. o. k. by bylo možné dovodit, že možnost domáhat se vyslovení neplatnosti usnesení přijatých valnou hromadou bez ohledu na to, zda a které důvody neplatnosti byly uplatněny formou protestu, je otevřena všem akcionářům, kteří se jednání valné hromady – lhostejno proč (z jakých důvodů) – neúčastnili. V důsledku takového výkladu má v řízení podle § 428 z. o. k. akcionář, který se valné hromady neúčastní bez jakéhokoliv důvodu, lepší postavení než akcionář, který se valné hromady zúčastnil a na jejím rozhodování se podílel. Nicméně gramatický výklad představuje toliko prvotní přiblížení se textu právní normy obsažené ve vykládaném ustanovení (srov. za všechna rozhodnutí např. náleží Ústavního soudu ze dne 6. 5. 2004, sp. zn. III. ÚS 258/03, či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 11. 2018, sp. zn. 29 Cdo 5943/2016). Ukořím soudů tak mimo jiné bude posoudit, zda teleologický výklad § 424 odst. 1 z. o. k. nevede – s ohledem na účel, pro který byl protest upraven – k odlišnému závěru než výklad gramatický a zda není namístě popsanou výjimku upravenou v § 424 odst. 1 z. o. k. zúžit toliko na akcionáře, kteří se jednání valné hromady neúčastnili z vážných (omluvitelných) důvodů.“
4. Shora uvedenými právními názory Nejvyššího soudu byl podepsaný soud podle § 243g odst. 1 ve spojení s § 226 odst. 1 o. s. ř. vázán. Podepsanému soudu tedy byly Nejvyšším soudem ponechány k rozhodnutí dvě otázky: (1) zda navrhovatelé měli vážný (omluvitelný) důvod k neúčasti na valné hromadě a nebylo-li tomu tak, zda na § 424 odst. 1 z. o. k. uplatnit výklad teleologickou redukcí, a (2) zda jsou v projednávané věci dány důvody nevyslovení neplatnosti napadených usnesení valné hromady podle § 260 občanského zákoníku.
 5. K první z obou otázek podepsaný soud doplnil dokazování lékařskými zprávami, podle které byl navrhovatel a) v den valné hromady ošetřen u stomatologa a navrhovatel b) ošetřen u praktického lékaře s průjemem, zimnicí a křečemi v břiše. Soud proto dospěl k závěru, že navrhovatelé se valné hromady neúčastnili z omluvitelného důvodu, a svědčí jim proto právo domáhat se vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, ačkoli proti němu nepodali protest. Svědčilo by jim i tehdy, kdyby soud přijal Nejvyšším soudem navrhovaný výklad teleologickou redukcí.
 6. K druhé otázce potom soud zopakoval důkaz zápisem z předmětné valné hromady a zjistil, že přijetí napadeného usnesení předcházela podrobná diskuse k otázce sociálního fondu, kde členové vedení společnosti vysvětlovali, že účelem fondu je nalákat do společnosti mladé lidi, kteří ve věkové struktuře zaměstnanců chybí, a to za situace, kdy tarifní mzdy se od roku 2009 nezvyšovaly. V praxi se jedná o příspěvek na obědy zaměstnanců, o příspěvky pro důchodce, kteří dříve pracovali pro společnost. Pokud by se do sociálního fondu přidělilo 5 % zisku, nezaplatily by se ani příspěvky na obědy. Společnost se tím snaží udržet zaměstnance tím, že jim dává větší sociální jistotu. V energetice se jedná o standardní příspěvky.
 7. Podle § 260 o. z. soud neplatnost rozhodnutí nevysloví, došlo-li k porušení zákona nebo stanov, aniž to mělo závažné právní následky, a je-li v zájmu spolku hodném právní ochrany neplatnost rozhodnutí nevyslovit (odstavec 1). Soud neplatnost rozhodnutí nevysloví ani tehdy, bylo-li by tím podstatně zasaženo do práva třetí osoby nabytého v dobré víře (odstavec 2). Toto ustanovení se podle § 428 odst. 1 z. o. k. použije i na akciové společnosti.
 8. V projednávané věci soud přihlédl k tomu, že byť odůvodnění přidělu do sociálního fondu absentovalo v pozvánce na valnou hromadu, bylo odůvodnění v dostatečném rozsahu poskytnuto akcionářům přímo na valné hromadě. Důvody přidělu do sociálního fondu v uvedené výši jsou podle názoru soudu racionální a srozumitelné (společnost pro řádné fungování teplárenského závodu potřebuje spokojené zaměstnance). Zároveň lze konstatovat, že vázanost sociálních výhod u řadových zaměstnanců (např. údržbářů) na zisk společnosti (závisující v podstatné míře na ceně paliv, tepla a elektřiny) není nutně odůvodněná, neboť takoví zaměstnanci mohou sami dosažený zisk jen těžko ovlivnit. Příděl do sociálního fondu je v souladu se stanovami společnosti. Lze tedy konstatovat, že přítomní akcionáři při schvalování přidělu do sociálního fondu disponovali

potřebnými informacemi pro své rozhodnutí a přiděl schválili většinou 97,39 % přítomných (při přítomnosti více než 93 % hlasů). Jen těžko by bylo možno připustit, že hlasování by dopadlo jinak, kdyby akcionáři měli potřebné informace uvedeny již v pozvánce. K tomu přistupuje také skutečnost, že vzhledem k časovému odstupu od sporného hlasování (více než 5 let) byly již prostředky přidělené do sociálního fondu vyčerpány k určenému účelu (tj. k podpoře zaměstnanců), a vyslovení neplatnosti uvedeného usnesení by nemělo za následek nic jiného, než úpravu účetní závěrky společnosti v tom směru, že namísto proti fondu ze zisku by byly vynaložené prostředky zaúčtovány do nákladů (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 9. 2011, sp. zn. 28 Cdo 2304/2011). Soud proto dospěl k závěru, že v případě přidělu do rezervního fondu došlo k porušení zákona, které nemělo závažné právní následky, a je v zájmu společnosti neplatnost rozhodnutí nevyslovit.

9. Naproti tomu v případě usnesení o ponechání zbytku zisku na účtu nerozděleného zisku minulých let neplatí ani jeden z uvedených závěrů. Především představenstvo před hlasováním (ani přímo na valné hromadě) nevysvětlilo, proč navrhuje ponechání zbytku zisku na účtu nerozděleného zisku. Jak konstatoval v projednávané věci Nejvyšší soud, právo na podíl na zisku je jedním ze základních práv akcionáře. Navrhuje-li představenstvo, aby toto právo bylo akcionářům pro daný účetní rok odepřeno, je na něm, aby samo provedlo analýzu hospodářské situace společnosti, včetně plánu hospodaření v následujícím období, seznámilo s ní v pozvánce nebo jejích přílohách akcionáře a na jejím základě rozumně odůvodnilo, proč je zapotřebí zisk ponechat ve společnosti. Nelze dospět k závěru, že akcionáři by na základě takového odůvodnění hlasovali stejně, jako v projednávané věci. Navíc v případě ponechání zisku na účtu nerozděleného zisku minulých let společnosti nic nebrání, aby valná hromada znovu o rozdělení zisku rozhodla. Na třetí osoby potom takové usnesení žádný vliv nemá. Ohledně této části napadeného usnesení tak podmínky § 260 o. z. naplněny nejsou.
10. K argumentaci navrhovatelů, že v otázce rozdělení zisku byly stanovy společnosti v rozporu s právní úpravou obchodního zákoníku, podle které byly přijaty, poukazuje soud na § 3041 odst. 1 in fine o. z., podle kterého *odporuje-li zakladatelské právní jednání učiněné přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dosavadním právním předpisům, považuje se za platné, vyhovuje-li ustanovením tohoto zákona*. Toto pravidlo se použije i na obchodní korporace, neboť § 775 a násl. z. o. k. z něj pouze stanoví výjimky (viz Štenglová, I. a kol. Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck 2017, k § 775 marg. č. 4).
11. Proto soud rozhodl, jak je uvedeno ve výroku.
12. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 142 odst. 2 o. s. ř., přičemž poměr úspěchu ve věci odvinul od podílu obou částí napadeného usnesení na celkovém zisku společnosti. Navrhovatelé tak měli úspěch ohledně usnesení o cca 80 % zisku, zatímco společnost ohledně 20 %. Společnost je proto povinna zaplatit navrhovatelům 60 % jejich účelně vynaložených nákladů, které celkem činí 66 463,60 Kč a sestávají z
 - zaplacených soudních poplatků za návrh, odvolání a dovolání ve výši 14 000 Kč,
 - odměny za zastupování žalovaného advokátem spočívajícím ve 9 úkonech právní služby (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby a závěrečného návrhu, odvolání, dovolání, vyjádření z 15. 5. 2019, účast u jednání soudu dne 9. 1. 2015, u jednání odvolacího soudu a u jednání soudu dne 9. 8. 2019) ze základu 50 000 Kč, podle § 9 odst. 4 písm. c) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, podle § 7 advokátního tarifu, zvýšená pro zastupování dvou osob podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu, ve výši 44 640 Kč,
 - 9 režijních paušálů podle § 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu ve výši 2 700 Kč,
 - cestovného vlakem na trase Ostrava – České Budějovice a zpět k jednání dne 9. 1. 2015 ve výši 1 078 Kč,
 - cestovného vlakem na trase Ostrava – Praha a zpět k jednání odvolacího soudu ve výši 698 Kč,

- cestovného na trase Praha – České Budějovice a zpět (2 x 147 km, 1:39 hod, www.mapy.cz) osobním automobilem Škoda Superb s kombinovanou spotřebou 6,4 l nafty/100 km, v částce 1 212,60 Kč,
- náhrady za promeškaný čas v rozsahu dvakrát 12, dvakrát 7 a dvakrát 4 půlhodin po 100 Kč podle § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb., ve výši 4 600 Kč,
- náhrady za 21 % DPH ve výši 11 535 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích. O odvolání rozhoduje Vrchní soud v Praze.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může se oprávněný domáhat jeho výkonu.

České Budějovice 9. srpna 2019

JUDr. Ing. Dušan Hrabánek v. r.
samosoudce